

2023-09-18 Nr. NV-2301

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1218 TAIS-23-15728(2)		DĖL INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312 2 ir 15 ⁴ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 58 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i>	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatyminės pataisos grindžiamos poreikiu papildyti stambaus projekto kriterijus, kurie sudarytų galimybes paskatinti investicijas į sektorius, kuriuose kuriama aukštos pridėtinės vertės produkcija. Anot pataisų iniciatorių, stambių projektų kriterijai neleidžia projektams, kurie yra imlūs kapitalo (be kita ko, kuo daugiau investicijų į ilgalaikį turtą tenka vienam darbuotojui, tuo labiau automatizuotas gamybos procesas ir tuo daugiau pridėtinės vertės gali sukurti vienas darbuotojas) investicijoms, bet dėl savo išskirtinio pobūdžio (be kita ko, aukštesniu našumu pasižymi kapitalui, o ne darbo jėgai imlūs projektai) sukuria mažiau naujų darbo vietų, nei numatyta dabartiniame teisiniame reguliavime, būti pripažintiems stambiais projektais. Pagal dabartinį reglamentavimą stambiu projektu laikomas toks projektas, kuris sukuria ne mažiau kaip 150, o kai investuojama Vilniuje – ne mažiau kaip 200 naujų darbo vietų, kiekviena sukurta darbo vieta išlaikoma ne trumpiau kaip penkerius metus nuo pirmosios darbuotojo priėmimo į sukurta darbo vietą dienos ir investuojama Lietuvoje ne mažiau kaip 20 milijonų eurų, o kai investuojama Vilniuje – ne mažiau kaip 30 milijonų eurų vertės privačių kapitalo investicijų. Pelno mokesčio įstatymu nustatyta, kad juridiniai asmenys, kurie įgyvendina stambių projektą pagal galiojančią stambaus projekto investicijų sutartį ir kurių projektai atitinka stambaus projekto kriterijus, nemoka pelno mokesčio. Lengvata taikoma ne ilgiau negu 20 metų nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos.

Paminėtina, kad šiuo metu yra 11 projektų, turinčių stambaus projekto statusą, iš jų 8 įgyvendinami ne Vilniaus regione.

Anot Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, pastaruoju metu Lietuva vis dažniau atsiduria stambių (kapitalo atžvilgiu), mažiau darbo vietų kuriančių investuotojų akiratyje – VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ vien 2021-2022 fiksavo virš 30 galimybių pritraukti projektus, kurių planuojamos investicijos į ilgalaikį turtą siekė bent 20 mln. EUR o darbo vietų planai neviršijo 150. Deja, kol kas nei viena galimybė nevirto teigiamu sprendimu. Tačiau siūlomi pakeitimai galėtų reikšmingai padidinti sėkmės tikimybę, jei būtų papildomos mokesstinės paskatos.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Rengėjų pasiūlymas išplėsti stambaus projekto apibrėžtį, nustatant, kad stambiu projektu taip pat laikomas projektas (*taikoma tik apdirbamosios gamybos investicijų projektams*), kai investuotojas per penkerius metus nuo stambaus projekto investicijų sutarties įsigaliojimo dienos įsipareigoja sukurti Lietuvoje nuo 20 iki 149, o kai investuojama Vilniuje – nuo 20 iki 199 naujų darbo vietų, dėl kurių įstatymų nustatyta tvarka bus sudarytos viso darbo laiko darbo sutartys, ir kiekvieną sukurta darbo vietą išlaikys ne trumpiau kaip penkerius metus nuo pirmosios darbuotojo priėmimo į sukurta darbo vietą dienos, užtikrinant, kad 20 investicijų projektu sukurty naujų darbo vietų įdarbintų asmenų atitinkamų metų vidutinis bruto darbo užmokestis (taikoma kiekvienam darbuotojui atskirai) būtų ne mažesnis kaip 1,25 Valstybės duomenų agentūros paskutinio skelbiamo savivaldybės, kurioje investuojama, vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio, o šį skaičių viršijančiose investiciniuose projektu sukurtoje naujose darbo vietose įdarbintų asmenų

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

atitinkamų metų vidutinis bruto darbo užmokestis (taikoma kiekvienam darbuotojui atskirai) bus ne mažesnis kaip Valstybės duomenų agentūros paskutinis skelbiamas savivaldybės, kurioje investuojama, vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, ir investuos Lietuvos Respublikoje ne mažiau kaip 20 milijonų eurų, o kai investuojama Vilniuje – ne mažiau kaip 30 milijonų eurų vertės privačių kapitalo investicijų sudarytu palankesnę investicinę aplinką tiek vietos, tiek užsienio investuotojams. Pažymėtina, kad siūlomomis pataisomis nemažinami reikalavimai investicijoms, tik didinamas lankstumas darbo vietų atžvilgiu (be kita ko, nustatomas papildomas darbo užmokesčio dydžio reikalavimas).

Anot Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, dėl pelno mokesčio lengvatos išplėtimo laukiama teigiamos įtakos valstybės finansams dėl kitų mokesčių, kuriuos mokėtų lengvata besinaudojantys stambius projektus vykdančios verslo atstovai. Valstybės biudžeto praradimų dėl šios lengvatos pritrauktų investicijų projektų nebūtų patiriama, nes, jei šie investicijų projektai nebūtų vystomi Lietuvoje, pelno mokesčio jų įgyvendintojai ir taip nemokėtų. Anot pataisų iniciatorių, įstatyminės pataisos paskatintų šalyje vystyti daugiau naujų aukštos pridėtinės vertės Lietuvos ir užsienio kapitalo projektų (vidutiniškai po 2-3 naujus projektus per metus) kuriančių nuo 20 iki 149 darbo vietų (vidutiniškai po 85 darbo vietas), ypač šalies regionuose. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos vertinimu vidutinis bruto darbo užmokestis šiuose projektuose būtų ne mažesnis nei 1860 Eur/mėn. Pilnai įgyvendintas vienas toks projektas per metus tiesiogiai lemtų apie 400 tūkst. Eur papildomų valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pajamų ir 340 tūkst. Eur gyventojų pajamų mokesčio. Be šių tiesioginių pajamų, valdžios sektorius gautų papildomas netiesiogines pajamas per projektų tarpinį vartojimą. Laukiama, kad Įstatymų projektais siūlomus stambaus projekto kriterijus atitinkantys projektai pasižymės itin aukštu tarpiniu vartojimu. Vartodamas tarpines prekes ir paslaugas verslas bent dalį jų perka iš vietinių tiekėjų, taip dar labiau paskatindamas šalies ūkį bei kartu didindamas ir mokesčines įplaukas.

Paminėtina, kad Vyriausybė yra pasiūliusi Seimui šį klausimą svarstyti Seimo rudens sesijoje spalio mėnesį.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Pelno mokesčio įstatymo pakeitimui įgyvendinti reikės pranešti Europos Komisijai apie naują regioninės valstybės pagalbos schemą, taip pat reikės Europos Komisijos sprendimo, kad siūloma pelno mokesčio lengvata stambiems investicijų projektams yra suderinama su ES pagalbos taisyklėmis. Be to, reikės pakeisti Paraiškų dėl stambių projektų investicijų sutarčių sudarymo teikimo ir planuojamų investicijų projektų vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 313 „Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 15⁴, 15⁵, 15⁶ straipsnių ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 58 straipsnio 16² ir 16³ dalių nuostatų įgyvendinimo“ priedą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Derinta su Finansų, Vidaus reikalų, Teisingumo, Susisiekimo, Aplinkos, Energetikos ministerijomis, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Konkurencijos taryba.

Susisiekimo ir Vidaus reikalų ministerijos derino be pastabų. Į Aplinkos ministerijos siūlymą atsižvelgta. Energetikos ministerija ir Specialiųjų tyrimų tarnyba pastabų ir siūlymų neteikė. Anot rengėjų, su Konkurencijos taryba ir Lietuvos savivaldybių asociacija pastabos ir siūlymai suderinti darbo tvarka. Finansų ir Teisingumo ministerijų pastabos (be kita ko, dėl mokesčinės lengvatos poveikio valstybės biudžetui; dėl darbuotojų darbo užmokesčio koeficiento; ar vis dar tikslinga savivaldybės skatinti skiriant joms specialią tikslinę (iki 5 procentų stambaus projekto vertės) valstybės biudžeto dotaciją savivaldybių viešajai infrastruktūrai plėtoti; Pelno mokesčio įstatymo projekte teikti nuorodas į Investicijų įstatymo atitinkamas nuostatas taip išvengiant perteklinio identiškų nuostatų atkartojimo), į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje, pateikiant neatsižvelgimo argumentus.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Saulius Gaigalas

EPG patarėjas